

Sygn. akt II Ca 1341/20

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2021 r.

Sąd Okręgowy w Kielcach - II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Rafał Adamczyk

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2021 r. w Kielcach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) w L.

przeciwko K. M.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Końskich z dnia 17 lipca 2020 r., sygn. akt I C 593/18

postanawia: odrzucić apelację.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 lipca 2020 r., sygn. akt I C 593/18, Sąd Rejonowy w Końskich utrzymał w mocy nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie w dniu 9 października 2017 r. w sprawie II Nc 1820/17.

Pozwany wniósł apelację od powyższego wyroku. Zaskarżył to orzeczenie w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlega odrzuceniu.

W apelacji został zawarty wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych, w tym od opłaty od apelacji. Postanowieniem z dnia 18 grudnia 2020 r. Sąd Okręgowy w Kielcach oddalił ten wniosek (k. 152).

Zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 755; dalej powoływanej jako u.k.s.c.), zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny lub ich poniesienie narazi ją na taki uszczerbek.

W oświadczeniu o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania K. M. podał, że ma 63 lata, samodzielnie prowadzi gospodarstwo domowe, pobiera emeryturę w wysokości 2960,92 zł miesięcznie, opłaca czynsz w kwocie 300 zł miesięcznie, ponosi opłaty za media - około 250 zł miesięcznie, na wyżywienie przeznaczają około 350 zł miesięcznie, na leczenie związane z zakrzepicą żył głębokich wydatkuje około 250 zł miesięcznie, spłaca zobowiązania kredytowe w kwocie około 300000 zł (k. 148 - 150).

Oceniając możliwość uiszczenia kosztów sądowych przez stronę bez narażenia jej na uszczerbek w koniecznym utrzymaniu siebie i rodziny należy badać sytuację majątkową strony nie tylko w chwili powstania obowiązku zapłaty kosztów sądowych, ale także w perspektywie czasu, przez którą strona postępowania powinna była liczyć się z ponoszeniem opłat bądź wydatków sądowych. Zwolnienie od kosztów sądowych może mieć bowiem miejsce jedynie

w wyjątkowych wypadkach, kiedy strona z przyczyn niezależnych od siebie nie jest w stanie uiścić tych kosztów bez obawy popadnięcia w stan zagrażający niezbędemu, podstawowemu poziomowi jej egzystencji. W niniejszej sprawie pozwany wniósł apelację w dniu 19 października 2020 r., ale o postępowaniu skierowanym przeciwko niemu K. M. wiedział już trzy lata wcześniej – w dniu 10 listopada 2017 r. odebrał odpis nakazu zapłaty (k. 22). W tym okresie skarżący uzyskiwał stały dochód z tytułu umowy o pracę na czas nieokreślony (2400 zł miesięcznie w 2017 r. - k. 38v), a następnie pobierał emeryturę (obecnie 2960,92 zł miesięcznie - k. 149v). Opłata od apelacji wynosi 200 zł (przy wartości przedmiotu zaskarżenia określonej na 3836 zł - k. 137; art. 13 ust. 1 pkt 3 u.k.s.c.), z czego 100 zł zostało uiszczone przy opłaceniu wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem (k. 131; art. 25b ust 2 u.k.s.c.). Zdaniem Sądu Okręgowego, w czasie trwania postępowania pozwany mógł zaoszczędzić taką sumę bez uszczerbku dla koniecznego utrzymania siebie, tym bardziej że K. M. może przeznaczać całość dochodów na własne potrzeby. Dlatego też, nawet przy wzięciu pod uwagę innych – poza spłatą kredytów - bieżących miesięcznych obciążeń finansowych podanych przez K. M. (w tym wydatków na leczenie), należy przyjąć, iż w budżecie domowym skarżącego pozostaje suma, z której możliwe jest wygospodarowanie kwoty 100 zł na opłatę sądową od apelacji. Trzeba zaznaczyć, że długi prywatne strony ubiegającej się o zwolnienie od kosztów sądowych nie mają pierwszeństwa przed zobowiązaniami tej strony wobec Skarbu Państwa do pokrycia kosztów sądowych i wysokie zadłużenie z tego tytułu nie może stanowić samodzielnej podstawy do zwolnienia od kosztów sądowych (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 4 maja 1937 r., III C 2490/36, OSN (C) 1938/3/142, Gł. Sąd. 1938/5, s. 434; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 października 1980 r., II CZ 126/80, LEX nr 8272). K. M. nie uprawdopodobnił, aby spłacane przez niego kredyty zostały zaciągnięte na poczet niezbędnego utrzymania skarżącego. Tym samym nie wszystkie wydatki wyliczone w oświadczeniu pozwanego mają charakter koniecznych. Uiszczenie kosztów sądowych może wymagać osobistych wyrzeczeń od strony obciążonej takim obowiązkiem, gdyż opłaty sądowe nie mogą być postrzegane jako należności drugorzędne, ponoszone wyłącznie po zaspokojeniu wszystkich innych potrzeb.

Postanowienie wydane przez Sąd Okręgowy w dniu 18 grudnia 2020 r. nie podlegało zaskarżeniu (nie zostało wymienione w zamkniętym katalogu zaskarżalnych postanowień sądu drugiej instancji - art. 394² § 1 i § 1¹ k.p.c.), w związku z czym wraz z doręczeniem pozwanemu odpisu postanowienia wezwano K. M. do uiszczenia w terminie tygodniowym uzupełniającej opłaty od apelacji w kwocie 100 zł, pod rygorem odrzucenia apelacji. Wezwanie zostało doręczone pozwanemu w trybie art. 139 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w dniu 7 stycznia 2021 r. Z notatki urzędowej sporządzonej w dniu 19 stycznia 2021 r. wynika, że opłata nie została uiszczona.

Z przyczyn wskazanych wyżej, Sąd Okręgowy na podstawie art. 373 § 1 k.p.c. odrzucił apelację jako nieopłaconą.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

-(...)

(...)

(...)